

I Zimowe Liczenie Ptaków na terenach zabudowanych Północnego Podlasia w styczniu 2009.

Wstęp

Do chwili obecnej na terenie Niziny Północnopolaskiej w okresie zimowym badania dotyczące liczebności ptaków ograniczały się głównie do kontroli dolin rzecznych oraz terenów otwartych (pola, łąki). Brak opracowań i publikacji dotyczących zimowania ptaków na obszarach zabudowanych stał się jednym z głównych powodów do przeprowadzenia liczeń w tym terenie. Celem akcji było zebranie reprezentatywnych danych odnośnie liczebności, rozmieszczenia i składu gatunkowego ptaków zimujących w miejscowościach różnej wielkości w województwie podlaskim. Niniejsze podsumowanie prezentuje wstępne wyniki liczenia wybranych gatunków ptaków przeprowadzonego w dniach 10-12.01.2009 roku.

Warunki pogodowe

Jesień 2008 należała do wyjątkowo ciepłych. Zimą pierwsze duże opady śniegu (5-8cm) zanotowano 03.01.2009 r., a silne mrozy (w dzień -10°C , w nocy poniżej -20°C) były odnotowane w okresie 05-08.01.2009 r. Podczas liczeń temperatura powietrza wahała się od -2°C do $+1^{\circ}\text{C}$ przy średniej pokrywie śnieżnej ok. 5cm. Termin liczenia przypadł więc na okres odwilży, co prawdopodobnie wpłynęło na mniejszą liczbę osobników jak i gatunków zaobserwowanych ptaków (obserwacje własne).

Teren i metody

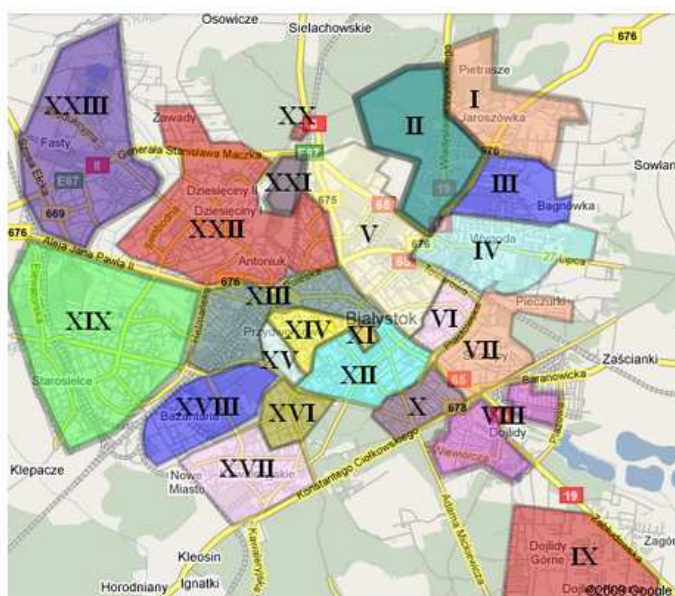
Liczenia prowadzono w następujących miejscowościach: Białowieża, Białystok, Choroszcz, Goniądz, Czarna Wieś, Hajnówka, Kosiły, Kuligi, Kuźnica Białostocka, Niewodnica Kościelna i Korycka, Rynki, Suchowola, Trypucie, Turośl Dolna, Wasilków. Na obszarze miasta Białegostoku, z uwagi na rozległość terenu, ptaki liczono w wydzielonych **sektorach**. W mniejszych miejscowościach liczono kompleksowo lub tylko w wybranych ich częściach. Podczas liczenia skupiono się na 16 gatunkach uznanych za najbardziej reprezentatywne.

Były to: jasiołuszka, kos, kwiczoł, paszkoł, drożdżko, szpak, zięba, rudzik, dzwonic, szczygieł, czeczotka, czyż, gil, grubodziób, dzięcioł duży, dzięcioł syryjski. Wszystkie pomocne w liczeniu informacje zostały zawarte w przygotowanej wcześniej instrukcji. Kontrole nastawione były głównie na wyszukiwanie wyżej wymienionych gatunków, stąd uwagę koncentrowano na miejscach dla nich optymalnych. Podczas liczenia notowano także inne gatunki np. typowo leśne, lub wodno-błotne, a również pojawy ptaków rzadkich i nielicznych w skali regionu w okresie zimowym.

Miejscowości w których przeprowadzono liczenie.

Podział Białegostoku na sektory.

Omówienie wybranych gatunków dla miasta Białegostoku

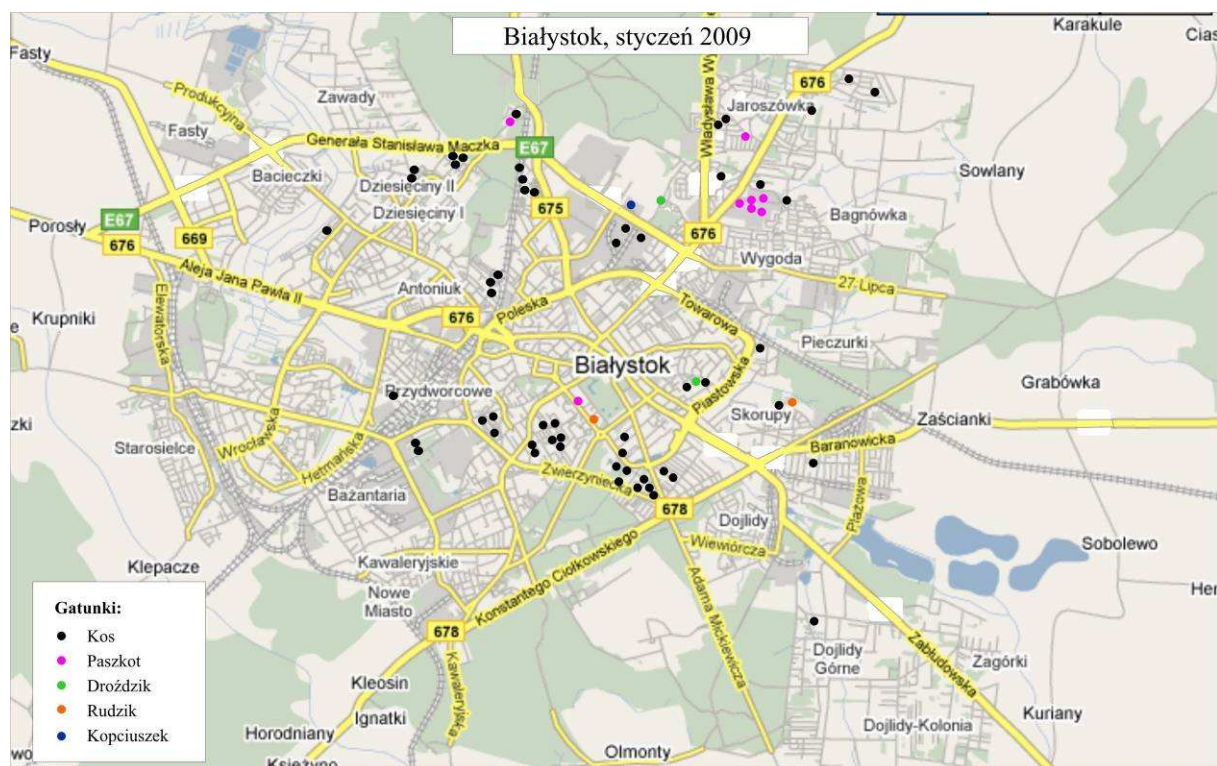
Szpak *Sturnus vulgaris*. Zaobserwowano 84 osobników w 5 sektorach. Największą koncentrację – 73 os. widziano na osiedlu Skorupy (S. Niedźwiecki, G. Grygoruk). Jako zimowisko, ptaki wyraźnie preferowały luźne osiedla domków jednorodzinnych, zasobne w drzewa owocowe i zakrzaczenia. Ptak ten w ostatnich latach, wydaje się coraz liczniej zimować na terenie miasta.

Kwiczol *Turdus pilaris*. Zdecydowanie najliczniejszy z drozdów. Obserwowany w każdym sektorze. Łącznie stwierdzono 894 osobniki. Rozmieszczenie zimujących ptaków na terenie miasta było stosunkowo równomierne lecz ze sporymi różnicami w liczebności pomiędzy poszczególnymi dzielnicami. Gatunek najliczniej obserwowany był w sektorze XXII: 152 ptaki, w tym 48 w jednej grupie (G. Grygoruk). Przeważnie widywano jednak pojedyncze osobniki lub niewielkie grupy. Występowanie jest wyraźnie zależne od dostępności pokarmu, stąd w miejscach z dużą ilością drzew owocowych, krzewów i winorośli, na których pozostały jeszcze owoce, gatunek był najliczniejszy.

Kos *Turdus merula*. Widziany w 15 sektorach, łącznie 55 ptaków, najliczniej – 11 osobników w sektorze XIV (A. Płowucha, M. Rostkowski). W miejscach zimowania tego gatunku, oprócz dostępnej bazy pokarmowej, jak w przypadku kwiczoła, równie ważna wydaje się obecność schronień w postaci gęstych zakrzaczeń, żywotników lub świerków. Stąd najczęściej spotykany jest na obrzeżach osiedli lub w sąsiedztwie większych terenów zielonych.

Droździk *Turdus iliacus*. Pojedyncze ptaki zaobserwowano na osiedlu Piasta (M. Polakowski) oraz Pietrasze (K. Krahel). Gatunek ten na terenie Północnego Podlasia zimuje bardzo nielicznie i nie co roku.

Paszkot *Turdus viscivorus*. Zaobserwowano 8 osobników w 4 sektorach. Pojedyncze ptaki widziano na Pietraszach (K. Krahel), przy ul. Skłodowskiej (M. Rostkowski, A. Płowucha) oraz na osiedlu Leśny Zakątek (G. Grygoruk). Ponadto odnotowano skupienie aż 5 ptaków na cmentarzu Farnym (S. Niedzwiecki). Wszystkie obserwacje dotyczyły ptaków przebywających w pobliżu drzew porośniętych jemiolą.

Czczotka *Carduelis flammea*. Napotkana w 9 sektorach, łącznie 300 osobników. Najwięcej – 126 ptaków zaobserwowano w sektorze XVIII (J. Kołcz). Ptaki preferowały nieużytki z dużą ilością chwastów. Stosunkowo duża liczba zaobserwowanych osobników jest odzwierciedleniem dość liczego pojawu czczotki w tym sezonie jesienno-zimowym na obszarze całego regionu (dane własne).

Rudzik *Erithacus rubecula*. Zaobserwowano dwa osobniki tego gatunku w dwóch miejscach. Jednego ptaka widziano w centrum miasta przy ulicy Skłodowskiej gdzie żerował na wolnym od śniegu kawałku trawnika (A. Płowucha, M. Rostkowski), natomiast drugiego napotkano przy ogrodach działkowych obok osiedla Skorupy (S. Niedzwicki). W regionie gatunek ten zimuje bardzo nielicznie i nieregularnie, jednak w ostatnich latach jest coraz częściej spotykany.

Zięba *Fringilla coelebs*. Stwierdzona w 6 sektorach, łącznie 12 osobników. Ptaki napotymano przy ogrodach działkowych, na zachwaszczonych nieużytkach przy skraju lasu oraz w pobliżu rzeki Białej. W ostatnich latach zięba nielicznie lecz regularnie zimuje na terenie Białegostoku.

Dzwoniec *Carduelis chloris*. Trzeci, co do liczebności gatunek odnotowywany podczas liczenia. Zaobserwowano 696 osobników w 19 sektorach. Najwięcej, bo 156 ptaków stwierdzono na osiedlach Jaroszkówka i Wyżyny (S. Niedzwiecki), w tym zwarte stado 130 ptaków żerujących w karmniku. Zdecydowanie najliczniej gatunek ten stwierdzano w pobliżu miejsc dokarmiania.

Gil *Pyrrhula pyrrhula*. Zaobserwowano 188 gili w 20 sektorach. Przeważały obserwacje niewielkich grup ptaków, po kilka osobników, głównie w pobliżu sadów i nieużytków. Rozmieszczony stosunkowo równomiernie na terenie miasta, jednak najliczniej w peryferyjnych dzielnicach.

Jemiołuszka *Bombicilla garrulus*. Najliczniejszy gatunek, zaobserwowano łącznie 1052 osobniki w 10 sektorach. Rozmieszczenie ptaków podczas liczenia było bardzo nierównomierne, wręcz wyspowe. Ptaki opuściły centrum miasta, gdzie do początku stycznia wielokrotnie obserwowano stada liczące powyżej 500 os. (G. Grygoruk, J. Kosior). Stada przeniosły się w peryferyjne dzielnice w poszukiwaniu pokarmu. Ptaki zdecydowanie

najliczniej obserwowane były na osiedlu Pieczurki - 661 osobników w okolicy ogródków działkowych (S. Niedźwiecki).

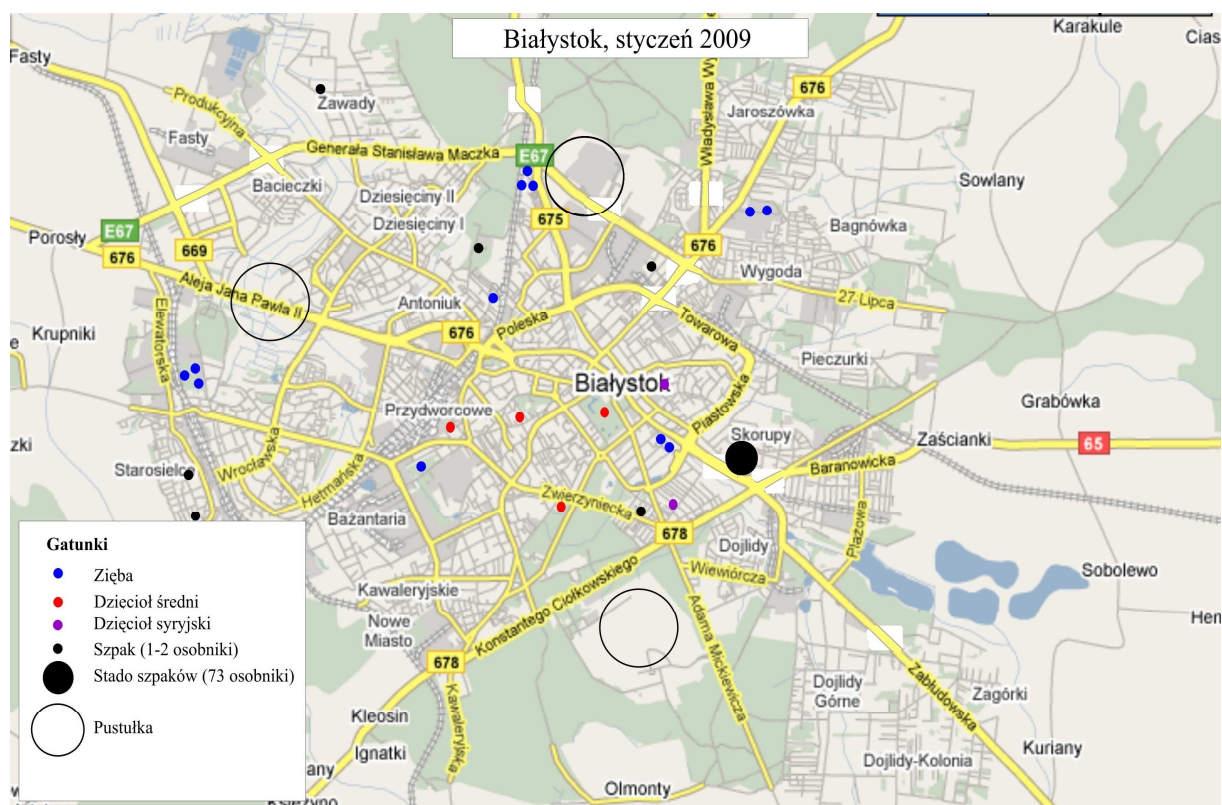
Grubodziób *Coccothraustes coccothraustes*. Podczas liczenia stwierdzono 139 osobników, w 21 sektorach. Rozmieszczony stosunkowo równomiernie na terenie Białegostoku, jednak w największej liczbie w peryferyjnych dzielnicach. Najczęściej spotykany pojedynczo, rzadziej w niewielkich grupach do kilka ptaków.

Szczygieł *Carduelis carduelis*. Obserwowano 277 osobników w 7 sektorach. Największe zwarte stado liczyło 90 osobników i zostało stwierdzone na peryferiach osiedla Zacisze (A. Suchowolec).

Czyż *Carduelis spinus*. Stwierdzono 493 osobniki w 7 sektorach. Przeważały obserwacje większych stad, najliczniejsze – 140 ptaków widziano na osiedlu Pietrasze (K. Krahel).

Dzięcioł duży *Dendrocopos major*. Zaobserwowano 25 osobników w 14 sektorach. Rozmieszczony stosunkowo równomiernie na terenie miasta, preferował dzielnice w pobliżu zwartych zadrzewień. Najwięcej ptaków stwierdzono w północno-zachodniej części Białegostoku, w sektorze XXIII – łącznie 5 osobników (K. Sokołowski).

Dzięcioł syryjski *Dendrocopos syriacus*. Zaobserwowano dwa pojedyncze ptaki, w niewielkim sadzie w dzielnicy Bojary (T. Tumiel) oraz na os. Nowe (I. Masłowski).

Inne wybrane gatunki.

Krogulec *Accipiter nisus*. Zaobserwowano aż 15 osobników w 12 sektorach. Najliczniejszy ptak drapieżny w obrębie miasta.

Pustułka *Falco tinniculus*. Stwierdzono 3 zimujące ptaki w różnych rejonach Białegostoku. Do wyznaczenia miejsc zimowania wykorzystano dodatkowo obserwacje przeprowadzone poza głównym terminem liczenia. Jako miejsce polowań pustułki wykorzystują głównie większe tereny otwarte na peryferiach miasta oraz w dolinie rzeki Białej. Gatunek ten bardzo nielicznie zimuje na Północnym Podlasiu.

Kopciuszek *Phoenicurus phoenicurus*. Jednego ptaka stwierdzono 16 stycznia przy ul.Andersa (T. Kułakowski). Obserwacja dotyczy ptaka widzianego poza głównym terminem liczenia, jednak postanowiono ją uwzględnić z uwagi na rangę obserwacji wynikającą ze sporadycznego zimowania tego gatunku na Podlasiu.

Tabela 1. Liczebność wybranych gatunków ptaków w poszczególnych sektorach w Białymstoku. Podział sektorów:

I. Jaroszkówka-Wyżyny (S. Niedźwiecki), **II** Pietrasze (K. Krahel), **III** Bagnówka (D. Musiał, S. Niedźwiecki), **IV** Wygoda (A. Suchowolec, K. Deoniziak), **V** Bojary-Os. Sienkiewicza (T. Tumiel), **VI** Piasta (Monika Broniszewska, M. Polakowski), **VII** Pieczarki-Skorupy (S. Niedźwiecki), **VIII** Dojlidy (P. Musiuk), **IX** Dojlidy Górne (G. Grygoruk), **X** Os. Nowe (I. Masłowski), **XI** Park Branickich (W. Januszkiewicz), **XII** Os. Centrum, Tysiąclecia i Mickiewicza (A. Płowucha, M. Rostkowski), **XIII** Os.Waryńskiego, Przydworcowe i Młodych (Ł. Meina), **XIV** Śródmieście (J. Kosior), **XV** Piaski (M. Zahorski) **XVI** Nowe Miasto (T. Kułakowski). **XVII** Nowe Miasto II (Monika Broniszewska, M. Polakowski. **XVIII** Bażantarnia, Bema (J. Kołcz). **XIX** Marczuk, Starosielce, Zielone Wzgórze i Leśna Dolina (P. Świętochowski) **XX** Leśny Zakątek (G. Grygoruk). **XXI** Ogr. Działkowe Antoniuk (M. Potocka). **XXII** Dziesięciny, Antoniuk, Zawady, Białostoczek, Wysoki Stoczek (G. Grygoruk), **XXIII** TBS, Banieczki, Fasty (K. Sokołowski).

SEKTOR GATUNEK	-	=	III	IV	>	V	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX	XX	XXI	XXII	XXIII	Suma	%
Dzięcioł duży	4	1	2	2	1		2	1				1	1	1			1	2				1	5	25	0,6
Dzięcioł syryjski					1					1														2	0,05
Jemiołuszka			30		31		661	169		10		0				1		40			20	23	67	1052	24,9
Rudzik							1					1												2	0,05
Kos	3	3	2		7	2	2	1	1	7		11	1		3			2		1		9		55	1,3
Kwiczół	33	34	31	26	71	21	104	36	18	45	2	57	24	11	10	12	20	18	59	8	45	152	57	894	21,1
Paszkot		1	5									1								1				8	0,2
Szpak							73			4								4		2	1			84	2
Drożdżik		1				1																		2	0,05
Dzwoniec	156	24	43	46	21	24	10	120	10	22		26	3		18	81	8	21	15	2		46		696	16,5
Szczygieł		8		120	52									13				69	4			11		277	6,5
Czyż		140					20	110				110						11	101			1		493	11,7
Czczotka		2	6		2									48			7	126	20			39	50	300	7,1
Gil		2	19	20	12	1	8		1	8	1	9	2	6	8	4		9	37	1	9	19	12	188	4,4
Grubodziób	6	1	15		17	5	13	6	3	11	1	14	2	1	1	5	2	2	4	11		18	1	139	3,3
Zięba			2		3							2						1	3			1		12	0,3
Suma	202	217	155	214	218	54	894	443	33	108	4	232	33	80	40	103	38	301	247	23	76	321	193	4229	100

Na terenie miasta Białystok widziano **łącznie 57 gatunków**: czapla siwa, łabędź niemy, łabędź krzykliwy, krzyżówka, świstun, nurogęs, myszołów zwyczajny, jastrząb, krogulec, pustułka, bażant, gołąb miejski, sierpówka, puszczyk, dzięcioł duży, dzięcioł średni, dzięcioł syryjski, dzięcioł czarny, zimorodek, jemiółuszka, jemiółuszka japońska, strzyżyk, rudzik, kos, paszkoć, kwiczoł, drożdżik, szpak, mysikrólik, pełzacz leśny, kowalik, bogatka, sosnówka, modraszka, uboga, czarnogłówka, czubatka, raniuszek, sówka, orzechówka, sroka, kawka, kruk, gawron, wrona, wróbel, mazurek, zięba, gil, grubodziób, czyż, dzwonec, szczygieł, czeczotka, krzyżodziób świerkowy, trznadel. **Ponadto** w ciągu kilku dni przed i po liczeniu stwierdzono kolejne gatunki: perkoć, cyraneczka, gągoł, bielaczek, bekasik, myszołów włochaty, sokół wędrowny, mewa pospolita, srokosz, kopciuszek. Daje to nam **łącznie 67 gatunków ptaków**, stwierdzonych w środkowej fazie zimy dla miasta Białystok.

Omówienie wyników liczenia z pozostałych miejscowości województwa podlaskiego.

Szpak *Sturnus vulgaris*. Jedno Stwierdzenie 3 osobników w Czarnej Wsi koło Rajgrodu (M. A. Borkowski, M. Borkowski, Hania Kuryło).

Kwiczoł. *Turdus pilaris*. Jako jedyny z 16 gatunków reprezentatywnych obserwowany był w każdej miejscowości w ilości od 1 do 50 ptaków. Łącznie stwierdzono 163 osobniki, najczęściej obserwowano je pojedynczo – 67,5 % wszystkich stwierdzeń. Największą koncentrację 15 os. żerujących w sadzie stwierdzono na Zastawiu III, koło Choroszczy (A. Borowski, P. Borowski), a najliczniej odnotowano go w Goniądzu, 50 os. (A. Henel, K. Henel).

Kos. *Turdus merula*. Widziano 3 osobniki żerujące w sadzie na Zastawiu III, koło Choroszczy (A. Borowski, P. Borowski) oraz 1 ptaka w Niewodnicy Kościelnej (W. Sawicki).

Paszkoć *Turdus viscivorus*. Obserwowano 2 pojedyncze osobniki na drzewach z jemiółami na terenie Białowieży (P. Bielicki).

Zięba *Fringilla coelebs*. Po 1 samcu obserwowano w Goniądzu (A. Henel, K. Henel) i w Trypuciach przy karmniku (W. Sawicki).

Dzwoniec *Carduelis chloris*. Łącznie zaobserwowano 68 osobników w 7 miejscowościach z największą koncentracją 17 osobników przy karmniku w Zastawiu III, koło Choroszczy.

Gil *Pyrrhula pyrrhula*. Odnotowano 30 gili w 6 miejscowościach z maksymalną liczebnością 9 ptaków w Czarnej Wsi (M. A. Borkowski, M. Borkowski, H. Kiriło).

Jemiołuszka *Bombycilla garrulus*. Tak jak w Białymstoku był to najliczniej odnotowany gatunek, zaobserwowano 226 osobników w 8 miejscowościach. Największe stado stwierdzono w Wasilkowie – 60 osobników (R. Kapowicz).

Grubodziób *Coccothraustes coccothraustes*. Odnotowano 29 osobników w 7 miejscowościach, największe stado – 15 osobników, w Wasilkowie (R. Kapowicz).

Szczygieł *Carduelis carduelis*. Obserwowany tylko w 3 miejscowościach w ilości 27 osobników. Największe stado (11 ptaków) stwierdzono w Czarnej Wsi (M. A. Borkowski, M. Borkowski, H. Kiriło).

Czyż *Carduelis spinus*. Mimo tego, że został zarejestrowany tylko w 4 miejscowościach był drugim co do liczebności stwierdzonym gatunkiem. Odnotowano 188 osobników, największe stado (90 ptaków) w Niewodnicy Koryckiej (W. Sawicki).

Dzięcioł duży *Dendrocopos major*. Zaobserwowano 7 osobników w 4 miejscowościach, z czego 4 z nich stwierdzono w pobliżu karmnika w Trypuciach (W. Sawicki).

Dzięcioł syryjski *Dendrocopos syriacus*. Zaobserwowano 1 samicę na osiedlu domków jednorodzinnych w Hajnówce (A. Gierasimiuk).

Inne wybrane gatunki.

Dzięciołek *Dendrocopos minor*. Dwa osobniki obserwowano w miejscowości Kuligi (M.A. Borkowski).

Rzepołuch *Carduelis flavirostris*. Obserwowano 7 osobników tego gatunku w Czarnej Wsi (M. A. Borkowski, M. Borkowski, H. Kiriło). Jest to jedna z nielicznych obserwacji tego gatunku tej zimy w naszym regionie.

Śpiewak *Turdus philomelos*. Na obrzeżach miasta Hajnówka zaobserwowano 1 os. tego gatunku (E. Pugacewicz) jest to zaledwie **3 lub 4 stwierdzenie styczniowe w naszym regionie.**

Wodnik *Rallus aquaticus*. Obserwowano 1 os. przy cieku wodnym wpadającym do rz. Narewki przy ul. Towarowej w Białowieży (P. Bieliński) **do tej pory gatunek ten nie był odnotowany podczas zimy na terenie polany Białowieskiej.**

Wrona siwa *Corvus corone* Zgrupowanie 39 os. odnotowano w miejscowości Kuligi nad Biebrzą (M.A. Borkowski).

Tabela 2. Liczebność wybranych gatunków ptaków w miejscowościach woj. Podlaskiego.

I. Białowieża(P. Bielicki) **II** Hajnówka (A. Gierasimiuk i E. Pugacewicz) **III** Rynki (W. Sawicki). **IV** Turośl Dolna (W. Sawicki). **V** Trypucie (W. Sawicki). **VI** Niewodnica Kościelna i Korycka (W. Sawicki). **VII** część Choroszczy, Zastawie III (A. Borowski, P. Borowski). **VIII** część Wasilkowa (R. Kapowicz) **IX** część Kuźnicy Białostockiej (A. Gabiński). **X** część Suchowoli (M. Matyskiel). **XI** Goniądz (A. Henel, K. Henel) **XII** Kuligi (M.A. Borkowski). **XIII** Czarna Wieś, Kosily (M.A. Borkowski, M. Borkowski, H. Kiriło)

SEKTOR GATUNEK	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	Suma	%
Dzięcioł duży	1				4					1	1			7	0,9
Dzięcioł syryjski		1												1	0,1
Jemiołuszka	45	1	4		37		21	60				3	55	226	30,1
Rudzik															
Kos						1	3							4	0,6
Kwiczół	2	19	1	1	2	12	46	5	2	4	50	2	17	163	21,7
Paszkot	2													2	0,3
Szpak													3	3	0,4
Drożdź															
Dzwoniec	2	2		10	2		39				1		12	68	9
Szczygieł							8			8			11	27	3,6
Czyż	40					90	8					50		188	25,1
Czczotka															
Gil					8	4				2	2	5	9	30	4
Grubodziób	3	5			2		1	15		2			1	29	3,9
Zięba					1						1			2	0,3
Razem	95	28	5	11	57	106	126	80	2	17	55	60	108	750	100

Dostarczono materiał z **16 miejscowości** województwa podlaskiego, w których stwierdzono **46 gatunków ptaków**. Były to: łabędź niemy, krzyżówka, myszołów zwyczajny, myszołów włochaty, jastrząb, krogulec, gołąb miejski, sierpówka, wodnik, dzięcioł duży, dzięciołek, dzięcioł syryjski, jemiołuszka, kos, paszkot, kwiczół, drożdź śpiewak, szpak, srokoś, mysikrólik, pęłacz leśny, kowalik, bogatka, sosnowka, modraszka, sikora uboga, czarnogłówka, czubotka, raniuszek, sówka, sroka, kawka, kruk, gawron, wrona, wróbel, mazurek, zięba, gil, grubodziób, czyż, dzwoniec, szczygieł, rzepołuch, krzyżodziób świerkowy, trznadel. **Ponadto** w ciągu kilku dni przed i po liczeniu stwierdzono kolejne gatunki: sokół wędrowny, łyska, drożdź, czeczotka. Daje to nam **łącznie 50 gatunków ptaków**.

Podsumowanie

Wyjątkowa ciepła jesień i początek zimy (grudzień i początek stycznia) sprzyjały pozostaniu na naszym terenie dużej ilości ptaków wielu gatunków. Opisane warunki pogodowe, z dużymi przymrozkami w okresie poprzedzającym liczenie, zaowocowały zwiększoną ilością jemiołuszek, które w dużym stopniu wykorzystały bazę pokarmową na terenie miasta. Oba czynniki – nagły atak zimy (i następnie odwilż), oraz zmniejszenie ilości dostępnego pokarmu spowodowały prawdopodobnie znaczne zmniejszenie się liczebności niektórych obserwowanych gatunków, szczególnie dotyczy to jemiołuszki i kwiczoła.

Podczas liczeń na terenie Białegostoku stwierdzono wszystkie 16 gatunków uznanych za priorytetowe, a łączna ich liczebność wyniosła **4 229** osobników. Spośród tej liczby próg 10% udziału w całym zgrupowaniu przekroczyły: jemiołuszka – 24,9%, kwiczoł – 21,1%, dzwonec – 16,5% oraz czyż – 11,7%. Stanowiły one 74,2% wszystkich zaobserwowanych ptaków. Napotkano również ptaki rzadko lub sporadycznie stwierdzane w okresie zimowym: **jemiołuszkę japońską** (prawdopodobnie pojaw nienaturalny), świstuna, rudzika i drożdżika.

Podczas liczeń w pozostałych miejscowościach stwierdzono 13 gatunków uznanych za priorytetowe (wszystkie poza czeczotką, drożdżikiem i rudzikiem), a ich łączna liczebność wyniosła **750** osobników. Dominantami były: jemiołuszka – 30,1%, czyż – 25,1% oraz kwiczoł – 21,7%. Stanowiły one 76,9% wszystkich zaobserwowanych na tym terenie ptaków. Do najciekawszych obserwacji należy zaliczyć stwierdzenie: **wodnika, śpiewaka, rzepołucha** oraz dzięcioła syryjskiego.

Pośród zimujących w Białymstoku i Hajnówce ptaków krukowatych zauważono również wysoki udział gawrona, co prawdopodobnie spowodowane było bardzo ciepłym grudniem. W przypadku wielu gatunków pierwszy raz udało się zebrać reprezentatywne dane odnośnie liczebności dla całego miasta.

Zespół koordynujący będzie dążył do ulepszenia metodyki liczenia, tak aby zebrany materiał był możliwie w największym stopniu porównywalny, oraz odzwierciedlał obraz rzeczywistego zimowania ptaków w naszym regionie, jak i zachodzące zmiany. W kolejnych liczeniach planujemy m.in. każdemu sektorowi podporządkować pojedyncze osiedle oraz rozszerzyć listę „gatunków priorytetowych”. Kontynuacja liczenia pozwoli na wyciągnięcie wniosków.

Uczestnicy

Pragniemy podziękować wszystkim uczestnikom i zachęcić do dalszych wspólnych działań. Wierzymy, że wspólnie przeprowadzona akcja zaowocuje lepszym poznaniem zimujących u nas ptaków!

Na terenie Białegostoku w liczeniu uczestniczyły 23 osoby:

Monika Broniszewska, Krzysztof Deoniziak, Grzegorz Grygoruk, Wojciech Januszkiewicz z synem Antonim, Tomasz Kułakowski, Jacek Kołcz, Jerzy Kosior, Krzysztof Krahel, Ireneusz Maślowski, Łukasz Meina, Dominika Musiał, Paweł Musiuk, Sławomir Niedźwiecki, Anna Płowucha, Michał Polakowski, Marta Potocka, Monika Potocka, Mariusz Rostkowski, Krzysztof Sokołowski, Ania Suchowolec, Piotr Świętochowski Tomasz Tumiel, Maciej Zachorski.

Poza Białymstokiem (15 osób w 16 miejscowościach).

Przemysław Bielicki (Białowieża), Marek A. Borkowski, Marek Borkowski (Czarna Wieś, Kosiły, Kuligi) Andrzej Borowski, Paweł Borowski (Zastawie III, Choroszcz) Andrzej Gabiński (Kuźnica Białostocka), Artur Gierasimiuk (Hajnówka) Agnieszka Henel, Krzysztof Henel (Goniądz), Robert Kapowicz z córką Hanną (Wasilków), Hania Kryło (Czarna Wieś, Kosiły, Kuligi) Michał Matyskiel (Suchowola), Eugeniusz Pugacewicz (Hajnówka), Wojciech Sawicki (Niewodnica Kościelna i Korycka, Rynki, Trypucie, Turośl Dolna).

Pragniemy również dodatkowo podziękować **Ani Suchowolec i Dominice Musiał** za przygotowanie map, oraz **Tomkowi Kułakowskiemu** za wszechstronną pomoc podczas koordynacji prac w czasie realizacji tego projektu.

Z wyrazami szacunku:

Sławomir Niedźwiecki, Grzegorz Grygoruk, Tomasz Tumiel

